

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

LEGE

**pentru modificarea și completarea Legii nr.202/2002
privind egalitatea de șanse între femei și bărbați, republicată**

Senatul adoptă prezentul proiect de lege

Art.I.- Legea nr.202/2002 privind egalitatea de șanse între femei și bărbați, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.135 din 14 februarie 2005, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 1 va avea următorul cuprins:

„Art.1.- (1) Prezenta lege reglementează măsurile pentru promovarea și asigurarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați, în vederea eliminării tuturor formelor de discriminare bazate pe criteriul de sex, în toate sferele vieții publice din România.

(2) În sensul prezentei legi, prin *egalitate de șanse și de tratament între femei și bărbați* se înțelege luarea în considerare a capacităților, nevoilor și aspirațiilor diferite ale persoanelor de sex masculin și, respectiv, feminin și tratamentul egal al acestora.”

2. Articolul 2 va avea următorul cuprins:

„Art.2.- Măsurile pentru promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare bazate pe criteriul de sex se aplică în domeniul muncii,

educației, sănătății, culturii și informării, participării la decizie, precum și în alte domenii, reglementate prin legi speciale.”

3. La articolul 4, literele a)-e) vor avea următorul cuprins:

„a) prin *discriminare directă* se înțelege situația în care o persoană este tratată mai puțin favorabil, pe criterii de sex, decât este, a fost sau ar fi tratată altă persoană într-o situație comparabilă;

b) prin *discriminare indirectă* se înțelege situația în care o dispoziție, un criteriu sau o practică, aparent neutră, ar dezavantaja în special persoanele de un anumit sex în raport cu persoanele de alt sex, cu excepția cazului în care această dispoziție, acest criteriu sau această practică este justificată obiectiv de un scop legitim, iar mijloacele de atingere a acestui scop sunt corespunzătoare și necesare;

c) prin *hărțuire* se înțelege situația în care se manifestă un comportament nedorit, legat de sexul persoanei având ca obiect sau ca efect lezarea demnității persoanei în cauză și crearea unui mediu de intimidare, ostil, degradant, umilitor sau jignitor;

d) prin *hărțuire sexuală* se înțelege situația în care se manifestă un comportament nedorit cu conotație sexuală, exprimat fizic, verbal, sau non-verbal, având ca obiect sau ca efect lezarea demnității unei persoane și, în special, crearea unui mediu de intimidare, ostil, degradant, umilitor sau jignitor;

e) prin *acțiuni pozitive* se înțeleg acele acțiuni speciale care sunt întreprinse temporar pentru a accelera realizarea în fapt a egalității de șanse între femei și bărbați și care nu sunt considerate acțiuni de discriminare.”

4. La articolul 4, după litera f) se introduc două litere noi, lit.g) și h), cu următorul cuprins:

„g) prin *discriminare bazată pe criteriul de sex* se înțelege discriminarea directă și discriminarea indirectă, hărțuirea și hărțuirea sexuală a unei persoane de către o altă persoană la locul de muncă sau în alt loc în care aceasta își desfășoară activitatea;

h) prin *discriminare multiplă* se înțelege orice faptă de discriminare bazată pe două sau mai multe criterii de discriminare.”

5. La articolul 6, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art.6.- (1) Constituie discriminare dispoziția de a discrimina o persoană pe baza criteriului de sex.”

6. După alineatul (1) al articolului 6 se introduc trei noi alineate, alin.(1¹)-(1³), cu următorul cuprins:

„(1¹) Orice ordin de discriminare împotriva unor persoane pe criterii de sex este considerat discriminatoriu.

(1²) Este interzisă orice formă de discriminare bazată pe criteriul de sex.

(1³) Este interzis ca deciziile privind o persoană să fie afectate de acceptarea sau respingerea de către persoana în cauză a unui comportament ce ține de hărțuirea sau de hărțuirea sexuală a acesteia.”

7. La articolul 6, litera b) a alineatului (2) va avea următorul cuprins:

„b) acțiunile pozitive, pentru protecția anumitor categorii de femei sau bărbați;”

8. La articolul 7, litera h) a alineatului (1) va avea următorul cuprins:

„h) organizații patronale, sindicale și organisme profesionale, precum și la beneficiile acordate de acestea.”

9. La articolul 7, după litera h) a alineatului (1) se introduce o literă nouă, lit.i), cu următorul cuprins:

„i) prestații și servicii sociale, acordate în conformitate cu legislația în vigoare.”

10. După alineatul (2) al articolului 7 se introduce un alineat nou, alin.(3), cu următorul cuprins:

„(3) Prevederile prezentei legi se aplică tuturor persoanelor, funcționari publici sau personal contractual, din sectorul public ori privat, inclusiv din organismele publice.”

11. Articolul 8 va avea următorul cuprins:

„Art.8.- (1) Angajatorii sunt obligați să asigure egalitatea de șanse și de tratament între angajați, femei și bărbați, în cadrul relațiilor de muncă de orice fel, inclusiv prin introducerea de dispoziții pentru interzicerea discriminărilor în regulamentele de organizare și funcționare și în regulamentele interne ale unităților.

(2) Angajatorii sunt obligați să îi informeze permanent pe angajați, inclusiv prin afișare în locuri vizibile, asupra drepturilor pe care aceștia le au în ceea ce privește respectarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în relațiile de muncă.”

12. Alineatul (3) al articolului 9 se abrogă.

13. La articolul 10, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Este interzis să i se solicite unei candidate, în vederea angajării, să prezinte un test de graviditate și/sau să semneze un angajament că nu va naște pe durata de valabilitate a contractului individual de muncă.”

14. După alineatul (3) al articolului 10 se introduc două noi alineate, alin.(4) și (5), cu următorul cuprins:

„(4) Concedierea nu poate fi dispusă pe durata în care femeia salariată este gravidă sau se află în concediu de maternitate, cu excepția concedierii pentru motive ce intervin ca urmare a reorganizării judiciare sau a falimentului angajatorului, în condițiile legii.

(5) La încetarea concediului de maternitate, salariața are dreptul de a se întoarce la ultimul loc de muncă sau la un loc de muncă echivalent, având condiții de muncă echivalente și, de asemenea, de a beneficia de orice îmbunătățire a condițiilor de muncă la care ar fi avut dreptul în timpul absenței.”

15. Alineatul (1) al articolului 11 se abrogă.

16. La articolul 11, partea introductivă a alineatului (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Constituie discriminare bazată pe criteriul de sex orice comportament nedorit, definit drept hărțuire sau hărțuire sexuală, având ca scop:”

17. La articolul 12, partea introductivă și literele a) și b) vor avea următorul cuprins:

„Art.12.- Pentru prevenirea și eliminarea oricăror comportamente, definite drept discriminare bazată pe criteriul de sex, angajatorul are următoarele obligații:

a) să prevadă în regulamentele interne ale unităților sancțiuni disciplinare, în condițiile prevăzute de lege, pentru angajații care încalcă demnitatea personală a altor angajați prin crearea de medii degradante, de intimidare, de ostilitate, de umilire sau ofensatoare, prin acțiuni de discriminare, definite la art.4 lit.a)-e) și la art.11;

b) să asigure informarea tuturor angajaților cu privire la interzicerea hărțuirii și a hărțuirii sexuale la locul de muncă, inclusiv prin afișarea în locuri vizibile a prevederilor regulamentelor interne ale unităților pentru prevenirea oricărui act de discriminare după criteriul de sex;”

18. Articolul 14 va avea următorul cuprins:

„Art.14.- Pentru prevenirea acțiunilor de discriminare bazate pe criteriul de sex în domeniul muncii, atât la negocierea contractului colectiv de muncă unic la nivel național, de ramură, cât și la negocierea contractelor colective de muncă la nivel de unități, părțile contractante vor stabili introducerea de clauze de interzicere a faptelor de discriminare și, respectiv, clauze privind modul de soluționare a sesizărilor/reclamațiilor formulate de persoanele prejudiciate prin asemenea fapte.”

19. La articolul 15, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art.15.- (1) Este interzisă orice formă de discriminare bazată pe criteriul de sex în ceea ce privește accesul femeilor și bărbaților la toate nivelurile de instruire și de formare profesională, inclusiv ucenicia la locul de muncă, la perfecționare și, în general, la educația continuă.”

20. Articolul 17 va avea următorul cuprins:

„Art.17.- Este interzisă orice formă de discriminare bazată pe criteriul de sex în ceea ce privește accesul femeilor și bărbaților la toate nivelurile de asistență medicală și la programele de prevenire a îmbolnăvirilor și de promovare a sănătății.”

21. La articolul 19, alineatul (1) va avea următorul cuprins

„Art.19.- (1) Instituțiile publice de cultură, precum și orice alte structuri și formațiuni care promovează actul cultural sub orice formă au obligația să creeze condiții pentru accesul tuturor persoanelor, fără discriminare bazată pe criteriul de sex, la producțiile culturale.”

22. La articolul 21, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art.21.- (1) Instituțiile publice, precum și organizațiile guvernamentale asigură accesul la informațiile din sferele lor de activitate, în limitele legii, solicitanților, femei sau bărbați, fără discriminare.”

23. Articolul 23 va avea următorul cuprins:

„Art.23.- Pentru a accelera realizarea în fapt a egalității de șanse între femei și bărbați, autoritățile publice centrale și locale vor adopta măsuri stimulative de reprezentare echitabilă și echilibrată a femeilor și bărbaților la nivelul decizional al partenerilor sociali, cu respectarea criteriilor de competență.”

24. La articolul 24, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art.24.- (1) Se înființează Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (ANES), denumită în continuare *Agenția*, ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, finanțată de la bugetul de stat, cu sediul în municipiul București.”

25. După alineatul (1) al articolului 24 se introduce un alineat nou, alin.(1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) Agenția elaborează și propune bugetul propriu și îl înaintează ministrului muncii, solidarității sociale și familiei spre aprobare. Obiecțiile președintelui la respingerea bugetului se prezintă primului-ministru spre soluționare.”

26. La articolul 26, litera d) a alineatului (1) va avea următorul cuprins:

„d) elaborează rapoarte, studii, analize și prognoze independente privind aplicarea principiului egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în toate domeniile de activitate; ”

27. La articolul 26, după litera e) a alineatului (1) se introduce o literă nouă, lit.e¹), cu următorul cuprins:

„e¹) elaborează, fundamentează și dezvoltă programe și proiecte, aprobate potrivit legii, în domeniul egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați;”

28. La articolul 26, literele f) și g) ale alineatului (1) vor avea următorul cuprins:

„f) coordonează implementarea și/sau implementează Programele Uniunii Europene privind egalitatea de șanse și de tratament;

g) este reprezentată în structurile de coordonare sau gestionare a fondurilor sau programelor derulate în România de către Uniunea Europeană, în vederea respectării principiului egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați la alocarea resurselor;”

29. La articolul 26, litera i) a alineatului (1) se abrogă.

30. La articolul 26, după litera j) a alineatului (1) se introduce o literă nouă, lit.j¹), cu următorul cuprins:

„j¹) promovează parteneriatul și dialogul între toate părțile implicate în elaborarea și implementarea politicilor sociale și economice, în vederea întăririi și creșterii gradului de conștientizare cu privire la egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați;”

31. La articolul 26, litera l) a alineatului (1) va avea următorul cuprins:

„l) elaborează, tipărește și difuzează, în țară și în străinătate materiale de informare privind politicile guvernamentale în domeniu, precum și materiale publicitare ori publicații periodice ce cuprind articole, studii, note din domenii variate sau dintr-o anumită specialitate.”

32. La articolul 26, după litera l) a alineatului (1) se introduce o literă nouă, lit.m), cu următorul cuprins:

„m) asigură comunicarea tuturor informațiilor necesare Comisiei Europene, în vederea redactării raportului de implementare a directivelor europene.”

33. Alineatul (2) al articolului 26 se abrogă.

34. După alineatul (3) al articolului 26 se introduce un alineat nou, alin.(4), cu următorul cuprins:

„(4) În îndeplinirea obiectivelor și atribuțiilor, Agenția își organizează compartimente la nivel teritorial în fiecare județ, inclusiv în

municipiul București. Acestea sunt instituții publice fără personalitate juridică, în subordinea Agenției.”

35. La articolul 27, alineatele (1), (2) și (4) vor avea următorul cuprins:

„Art.27.- (1) Agenția este condusă de un președinte, cu rang de secretar de stat, numit prin decizie a primului-ministru, la propunerea ministrului muncii, solidarității sociale și familiei, în condițiile legii.

(2) Președintele conduce întreaga activitate a Agenției și reprezintă Agenția în raporturile cu Guvernul, cu ministerele, cu alte autorități ale administrației publice, cu organizații, precum și în raporturile cu persoane fizice și juridice, române sau străine.

.....
(4) Președintele este ordonator terțiar de credite.”

36. La articolul 28, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art.28.- (1) Organizarea, funcționarea, precum și alte atribuții ale Agenției, în afara celor prevăzute în mod expres în prezenta lege, se stabilesc prin statut.”

37. La articolul 29, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art.29.- (1) Agenția va funcționa cu un număr maxim de 156 de posturi de funcționari publici și personal contractual, inclusiv președintele, din care: 30 de posturi existente la începerea funcționării acesteia, 42 de posturi se asigură prin redistribuire în cadrul numărului maxim de posturi aprobat Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei și 84 de posturi prin suplimentare, ca urmare a prezentei legi.”

38. După alineatul (1) al articolului 29 se introduce un alineat nou, alin.(1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) Repartizarea numărului de posturi prevăzut la alin.(1), precum și structura organizatorică a Agenției se stabilesc prin ordin al președintelui Agenției.”

39. La articolul 29, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Salarizarea personalului Agenției se face în conformitate cu prevederile legale aplicabile personalului din organele de specialitate ale administrației publice.”

40. Articolul 31 se abrogă.

41. Articolul 33 va avea următorul cuprins:

„Art.33.- În fiecare județ și în municipiul București se constituie Comisia județeană, respectiv a municipiului București în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați (COJES).”

42. La articolul 34, partea introductivă, literele a) și c) vor avea următorul cuprins:

„Art.34.- Agenția asigură respectarea și exercită controlul asupra aplicării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, prin instituțiile aflate în subordinea, sub autoritatea sau în coordonarea Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, care au în responsabilitate aplicarea de măsuri de promovare a egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și de eliminare a discriminării directe și indirecte bazate pe criteriul de sex, după cum urmează:

a) Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă asigură respectarea principiului egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în domeniul aplicării măsurilor pentru stimularea ocupării forței de muncă, precum și în domeniul protecției sociale a persoanelor neîncadrate în muncă;

.....
c) Inspekția Muncii asigură controlul aplicării măsurilor de respectare a egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în domeniul său de competență;”

43. La articolul 34, după litera d) se introduc două litere noi, lit.e) și f), cu următorul cuprins:

„e) Agenția Națională pentru Protecția Familiei asigură aplicarea măsurilor de respectare a egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în domeniul combaterii violenței în familie;

f) Institutul Național de Cercetare Științifică în Domeniul Muncii și Protecției Sociale și Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Protecția Muncii *Alexandru Darabont* - București, aflate în coordonarea Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, sunt responsabile cu promovarea și asigurarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în domeniile lor specifice de activitate și pun la dispoziție datele și informațiile pe care le dețin, necesare elaborării strategiilor și politicilor în domeniu.”

44. Articolele 35 și 36 se abrogă.

45. Articolul 37 va avea următorul cuprins:

„Art.37.- Ministerul Educației și Cercetării, prin inspectoratele școlare teritoriale, asigură includerea în planurile de învățământ și în alte instrumente curriculare, precum și în activitatea curentă a unităților de învățământ a măsurilor de respectare a principiului egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați.”

46. Articolul 38 va avea următorul cuprins:

„Art.38.- Ministerul Sănătății Publice, celelalte ministere si instituțiile centrale cu rețea sanitară proprie asigură, prin direcțiile de sănătate publică județene și a municipiului București, respectiv structurile similare ale acestor direcții, aplicarea măsurilor de respectare a egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați în domeniul sănătății, în ceea ce privește accesul la serviciile medicale și calitatea acestora, precum și sănătatea la locul de muncă.”

47. Articolul 39 se abrogă.

48. Articolul 40 va avea următorul cuprins:

„Art.40.- Institutul Național de Statistică sprijină activitatea și colaborează cu Agenția pentru dezvoltarea statisticii de gen și pentru implementarea în România a indicatorilor de gen promovați de Comisia Europeană.”

49. La articolul 42, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Reprezentanții sindicali desemnați primesc de la persoanele care se consideră discriminate pe baza criteriului de sex sesizări/reclamații, aplică procedurile de soluționare a acestora și solicită angajatorului rezolvarea cererilor angajaților, în conformitate cu prevederile art.43 alin.(1).”

50. Titlul Capitolului VI va avea următorul cuprins:

„Soluționarea sesizărilor și reclamațiilor privind
discriminarea bazată pe criteriul de sex”

51. La articolul 43, alineatul (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

„Art.43.- (1) Angajații au dreptul ca, în cazul în care se consideră discriminați pe baza criteriului de sex, să formuleze sesizări/reclamații către angajator sau împotriva lui, dacă acesta este direct implicat, și să solicite sprijinul organizației sindicale sau al reprezentanților salariaților din unitate pentru rezolvarea situației la locul de muncă.

(2) În cazul în care această sesizare/reclamație nu a fost rezolvată la nivelul angajatorului prin mediere, persoana angajată care prezintă elemente de fapt ce conduc la prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte bazate pe criteriul de sex în domeniul muncii, pe baza prevederilor prezentei legi, are dreptul să sesizeze instituția competentă, cât și să introducă cerere către instanța judecătorească competentă în a cărei circumscripție teritorială își are domiciliul sau reședința, respectiv la secția/completul pentru conflicte de muncă și drepturi de asigurări sociale din cadrul tribunalului sau, după caz, instanța de contencios administrativ, dar nu mai târziu de un an de la data săvârșirii faptei.”

52. Alineatele (3)-(6) ale articolului 43 se abrogă.

53. La articolul 44, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art.44.- (1) Persoana care prezintă elemente de fapt ce conduc la prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte bazate pe criteriul de sex, în alte domenii decât cel al muncii, are dreptul să se adreseze instituției competente sau să introducă cerere către instanța judecătorească competentă, potrivit dreptului comun și să solicite despăgubiri materiale și/sau morale, precum și/sau înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii de la persoana care le-a săvârșit.”

54. După alineatul (1) al articolului 44 se introduce un alineat nou, alin.(1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) Cererile persoanelor care se consideră discriminate pe baza criteriului de sex, adresate instanțelor judecătorești competente, sunt scutite de taxa de timbru.”

55. Alineatul (2) al articolului 44 se abrogă.

56. Articolul 46 va avea următorul cuprins:

„Art.46.- (1) Instanța de judecată competentă, potrivit legii, va dispune ca persoana vinovată să plătească despăgubiri persoanei discriminate după criteriul de sex, într-un cuantum ce reflectă în mod corespunzător prejudiciul pe care acesta l-a suferit.

(2) Valoarea despăgubirilor va fi stabilită de către instanță, potrivit legii.”

57. Alineatele (1) și (3) ale articolului 48 se abrogă.

58. La articolul 50, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art.50.- (1) Constituie contravenții și se sancționează cu amendă contravențională de la 1.500 de lei (RON) la 15.000 de lei (RON) încălcarea dispozițiilor art.6 alin.(1¹)-(1³), art.8 alin.(1) și (2), art.9 alin.(1), art.10 alin. (1) și (2), precum și ale art.11-22.”

59. După alineatul (1) al articolului 50 se introduce un alineat nou, alin.(1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) Discriminarea bazată pe două sau mai multe criterii, constatată prin același proces-verbal, se sancționează potrivit dispozițiilor art.10 alin.(2) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001, cu modificările și completările ulterioare.”

60. La articolul 50, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Constatarea și sancționarea contravențiilor prevăzute de prezenta lege se fac de către:

a) inspectorii de muncă din cadrul inspectoratelor teritoriale de muncă, în cazul contravențiilor constând în încălcarea dispozițiilor art.8 alin.(1) și (2), art.9 alin.(1), art.10 alin.(1) și (2), precum și ale art.11-14;

b) Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării în cazul contravențiilor constând în încălcarea dispozițiilor art.6 alin.(1¹)-(1³), precum și ale art.15-22.”

61. Alineatele (3) și (4) ale articolului 50 se abrogă.

Art.II.- Prevederile art.29 alin.(1) din Legea nr.202/2002 privind egalitatea de șanse între femei și bărbați, republicată, astfel cum sunt modificate prin prezenta lege, se aplică începând cu data de 1 ianuarie 2007.

Art.III.- Statutul Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați se elaborează de Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei și se aprobă prin hotărâre a Guvernului, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art.IV.- Orice dispoziții care încalcă principiul egalității de șanse și tratament între femei și bărbați, cuprinse în contractele individuale sau colective de muncă, în regulamentele interne ale unităților, în statutele profesiilor independente și ale organizațiilor sindicale și patronale ori ale asociațiilor non-profit sau ale celor cu scop lucrativ sunt și rămân abrogate.

Art.V.- Legea nr.202/2002 privind egalitatea de șanse între femei și bărbați, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.135 din 14 februarie 2005, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Acest proiect de lege a fost adoptat de Senat în ședința din 28 iunie 2006, cu respectarea prevederilor articolului 76 alineatul (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE SENATULUI

Nicolae Văcăroiu